

***'Trans'-the third gender: an inclusive
perspective of gender mainstreaming in the
Indian fisheries sector***

Vipinkumar V.P., Swathilekshmi P.S., Reshma Gills and Charles Jeeva
ICAR-CMFRI

LGBTQ+

- *3rd Gender component 'Trans' : a vivacious connotation*
- *Representation of this **ostracized minority** in public spheres in terms of job reservations, education, medical care, shelter, their acceptance in society remains rather discouraging.*
- *In the pursuit of democracy, social equality, well-being & the right to decent living, the ICAR- CMFRI emerged as the forerunner, to steer this marginalized section in to mainstream development, as a leap by harnessing fisheries technology:
27th Nov 2019*
- *Project : conceptualized : 'Trans-gender as an inclusive perspective of GM & to address the concerns of the Trans community & empower with social & economic justice, illuminating their hidden strengths & translating them in to livelihood opportunities in the marine fisheries sector.*

Objectives

1. To generate a Data base on transgender stakeholders
2. To impart the sensitization programmes and ECB training conclaves for marginalized category of LGBTQ / transgender category of respondents with suitable fishery based micro-enterprises.
3. To identify the preference of microenterprises for Transgender Stakeholders in the fisheries sector.
4. To analyse the constraints of Transgender Stakeholders in the fisheries sector.
5. To document the success case studies of transgender stakeholders in fishery based ventures with business plans representing BEP and PBP.

Gender Project : Major Achievements so far.....

- Assessed the Impact of **1000 'SHGs'** in Gender mainstreaming, on **30 micro enterprises**.
- Assessed Level of **performance** and **extent of empowerment** of SHGs.
- Imparted **100 Entrepreneurial Capacity Building (ECB)** Training programmes & organized **250 fisherfolk interaction meetings**.
- Done **Economic Feasibility analysis** of 30 fishery based & 30 allied sector microenterprises, captured video & developed **Business Plans**
- Analysed **Constraints** of women entrepreneurs.
- Documented **100 success cases** on ECB of SHGs & brought out **30 video documentaries**.
- An exclusive **data base on SC beneficiaries** based on the Economic feasibility analysis and preference ranking of microenterprises was generated & beneficiaries were identified.

***Inclusive Perspective : Transgender stakeholders :
Documented the case studies of organizations for LGBTQ+***

- ***Querela for LGBTQ of Ernakulam***
- ***Sahayathrika of Thrissur***
- ***Thripathi Aquatics in Kadungallur of Aluva***
- ***Punarjani Social Service Unit in Mankavu of Calicut***
- ***'Vibha' fancy and Gold costumes unit in Tirur of Malappuram***
- ***'Disha' Janaseva Kendra in Pottethapadi of Malappuram***
- ***Nicy Chips Unit of Makkani in Kannur etc.***
- ***Fish Vending Unit in Vennala in Ernakulam,***
- ***Fish pickling unit at Thottakkattukara of Ernakulam***
- ***Fish vending trans- stakeholders in Vishakhapatnam***

Results.....

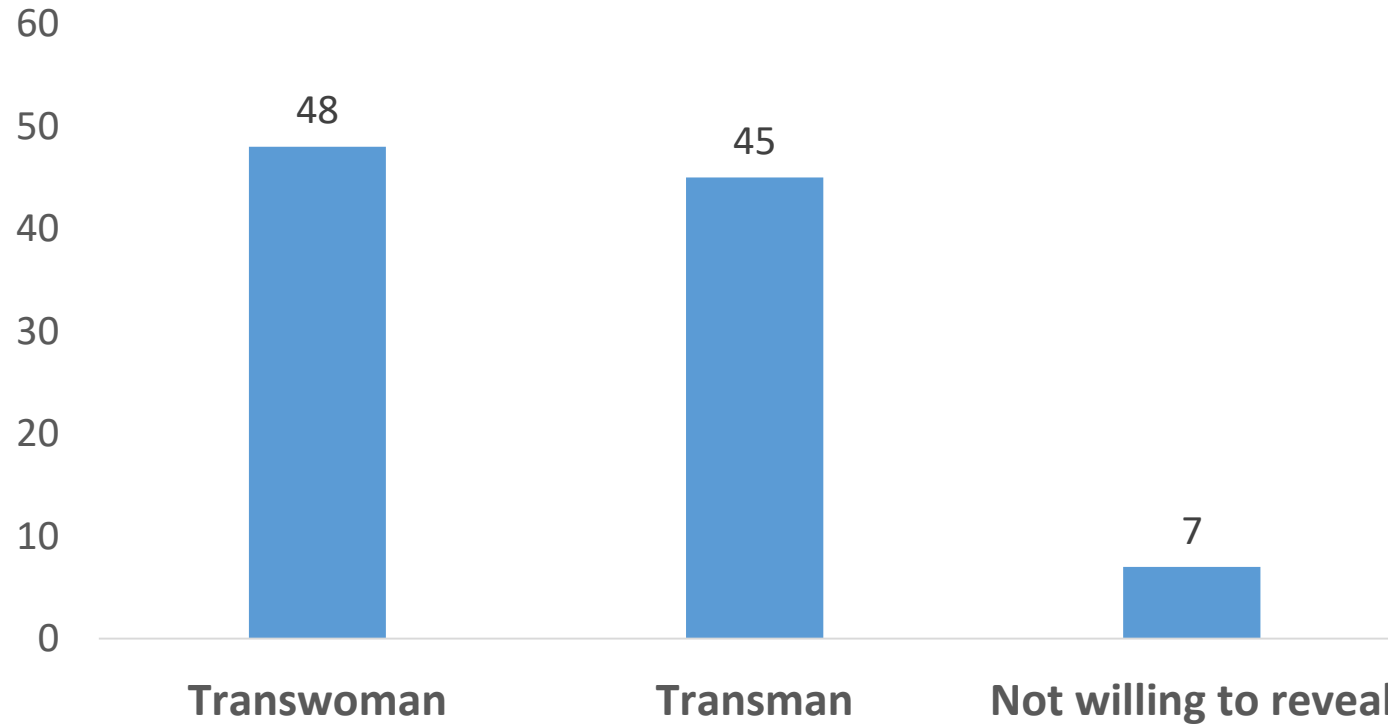
Data base on Transgenders:

- Base line data from 100 transgender people (48 trans women , 45 trans-men & 7 not willing to reveal) & their preference on fishery based startups assessed, constraints ranked & case studies elucidated with video documentation.
- Developed linkage with external funding agencies for implementing the microenterprises : *Fish vending unit, Ornamental fish culture, Value added fish products* etc. for SC transgender

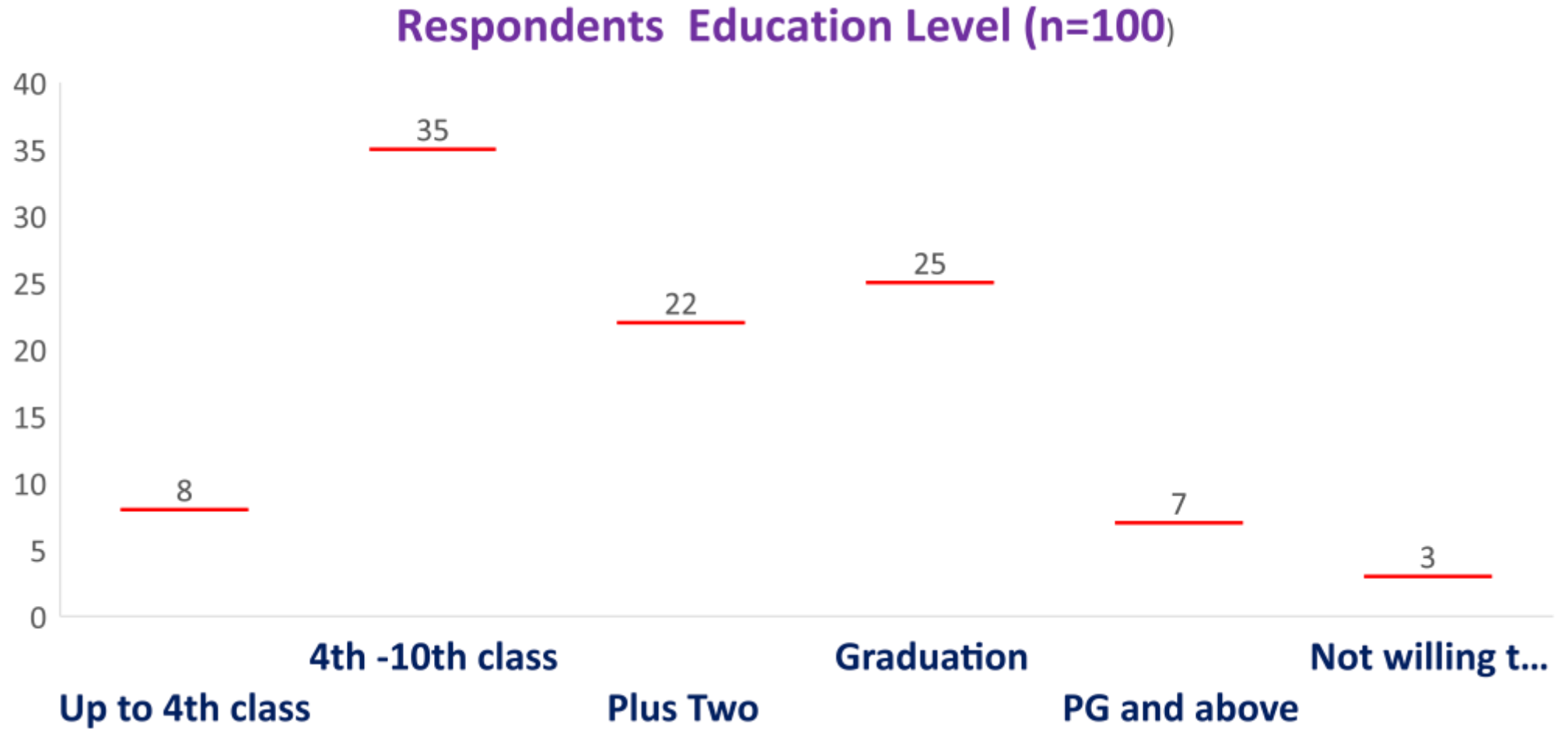

Distribution of Respondents based on gender identity

Gender Identity of Respondents (n=100)

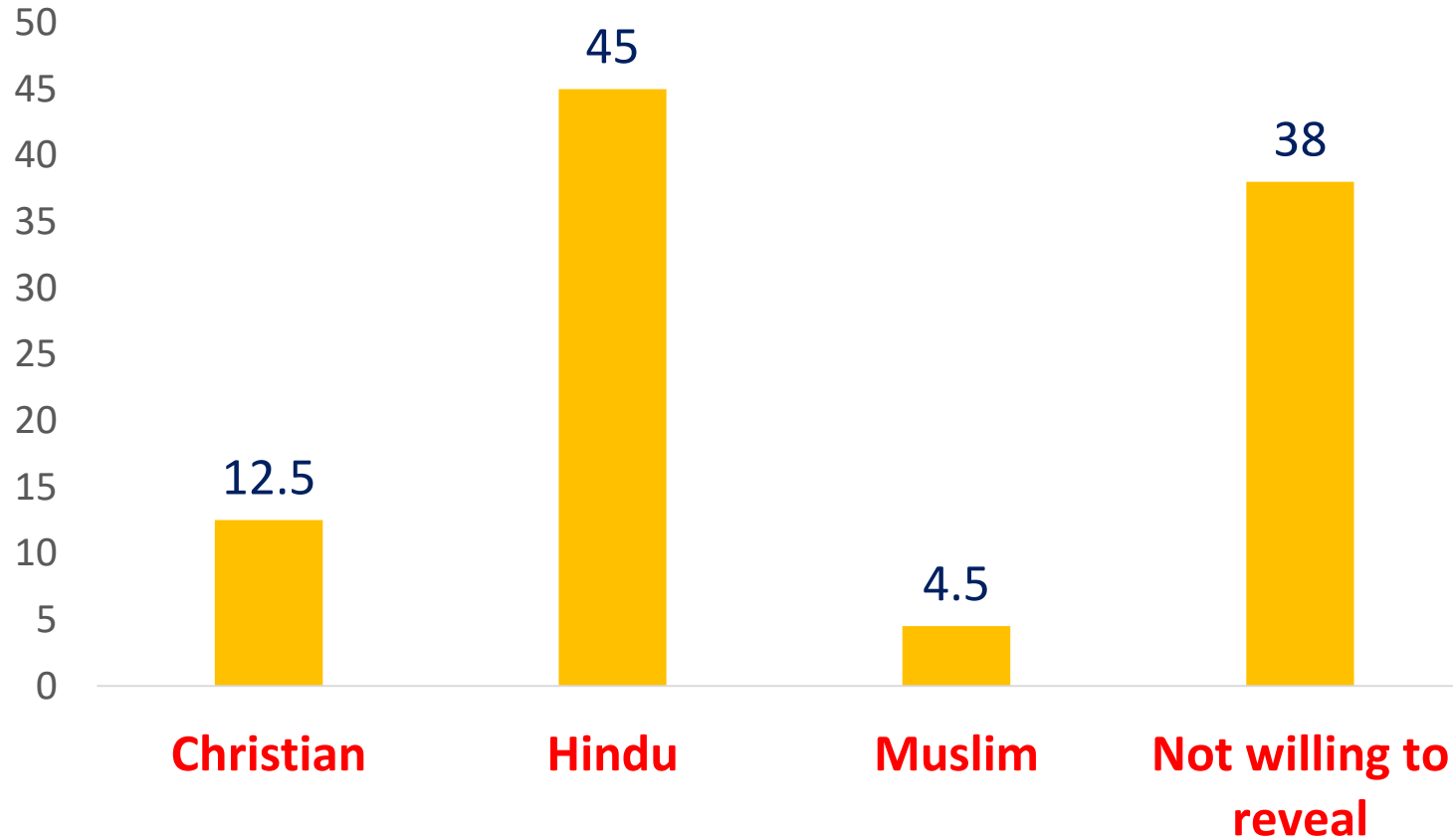

Distribution of Respondents based on educational qualification

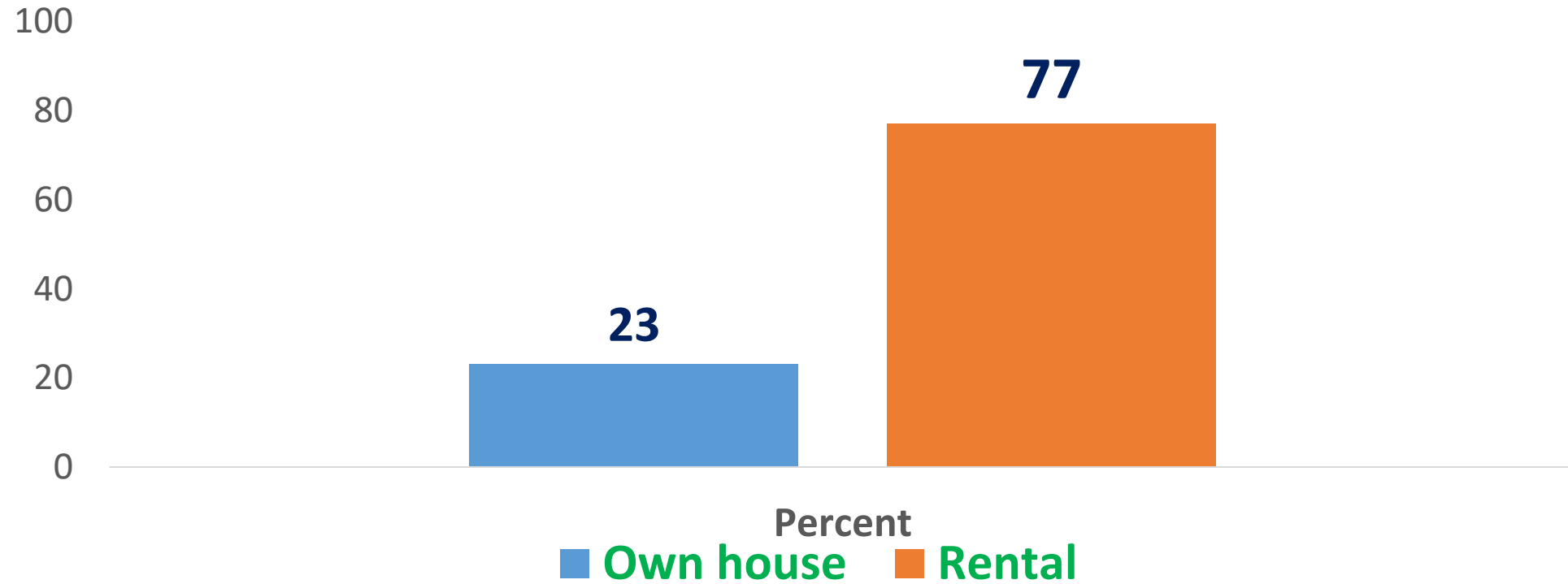
Distribution of Respondents based on religion

Religious status of the respondents

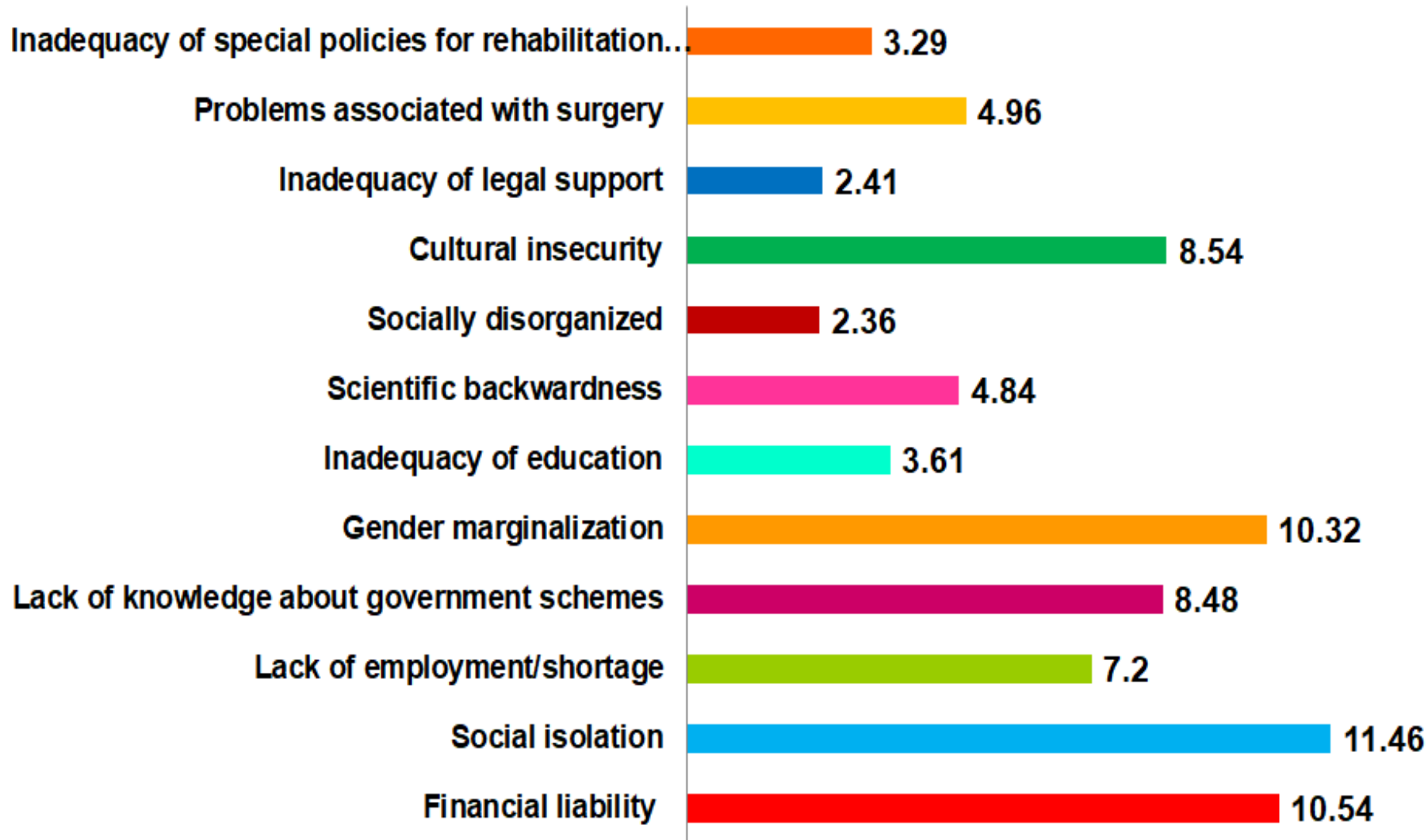

Distribution of Respondents based on housing facilities

Housing facilities of the respondents

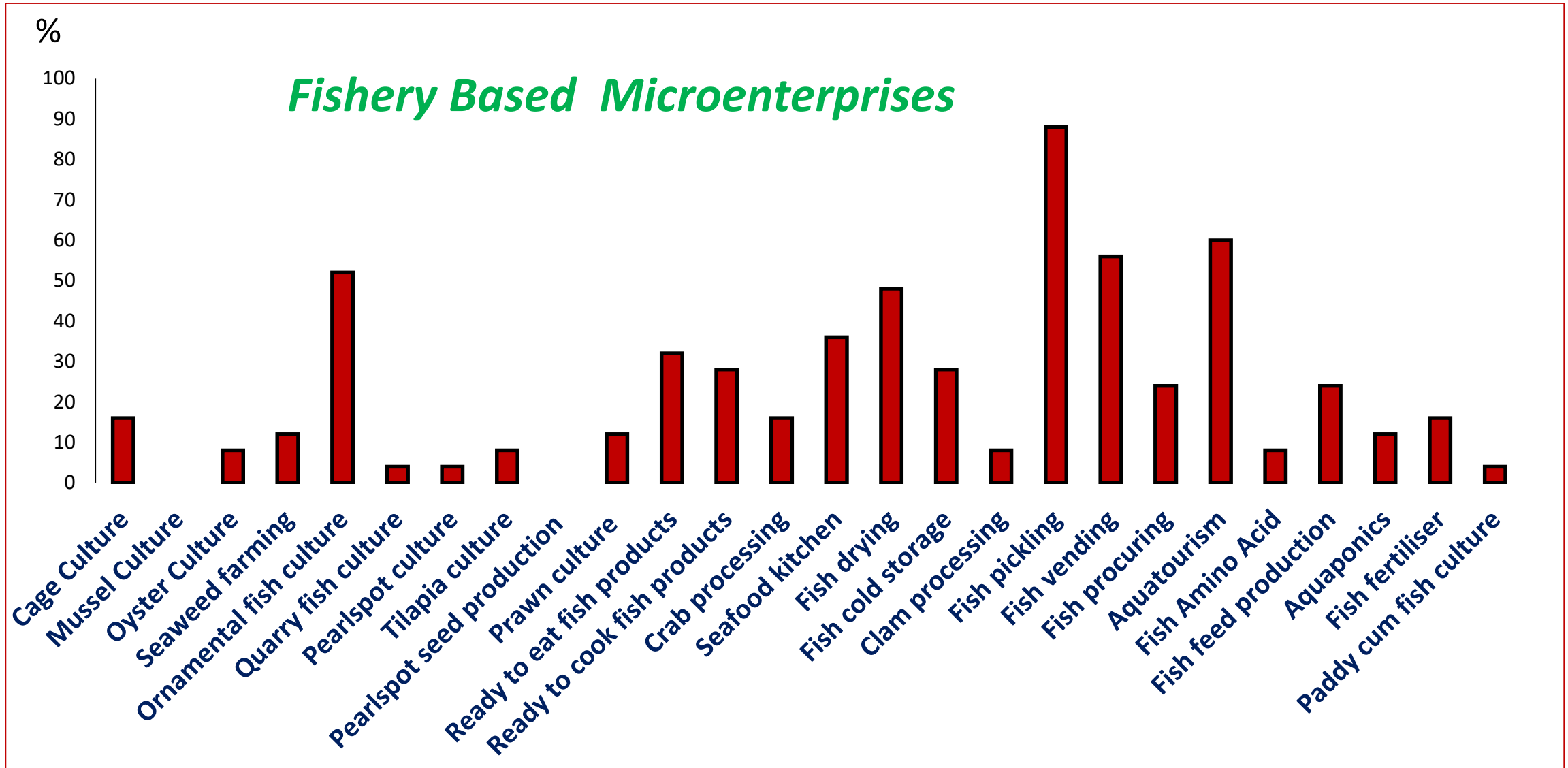
Constraint analysis of Transgender Stakeholders

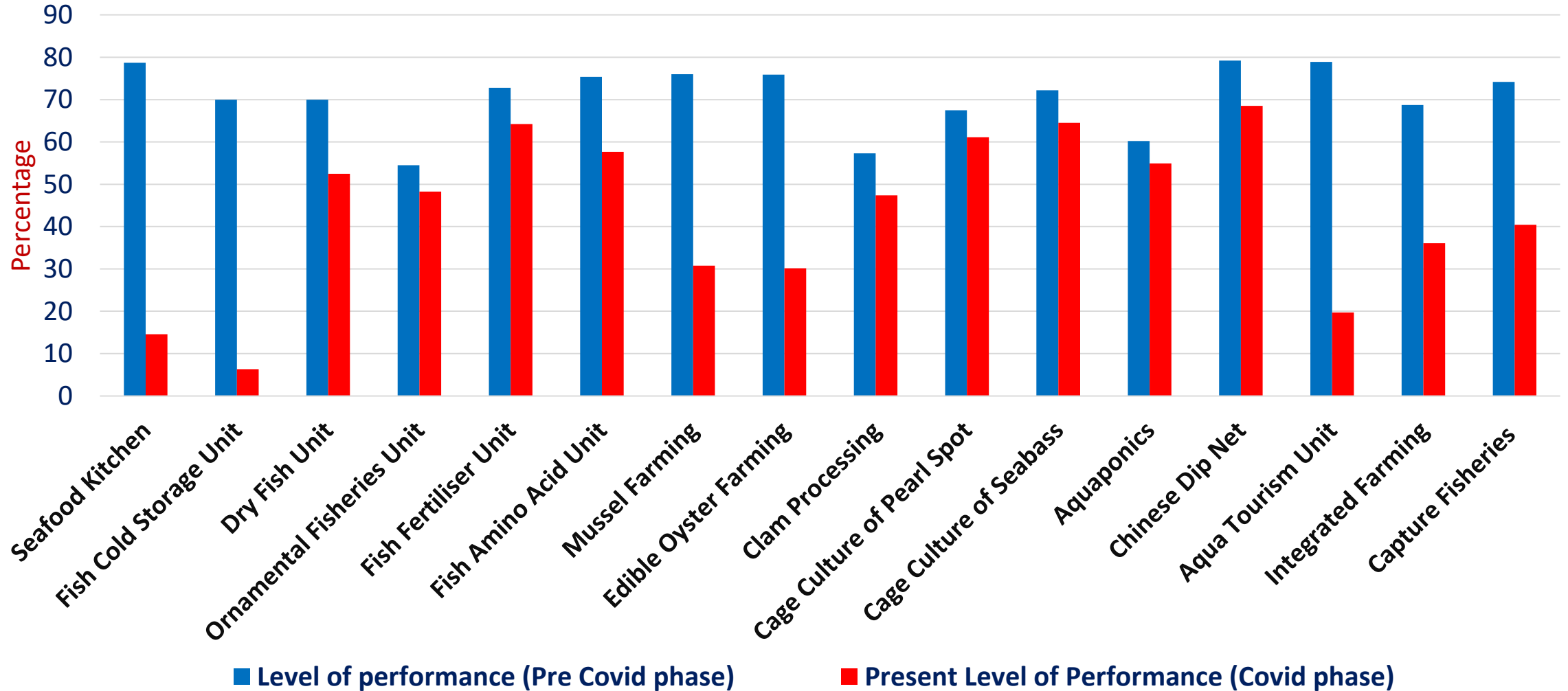
Friedman Test Statistics

N	100
Chi-Square	273.104
df	11
Asymp. Sig.	.000

Preference of Microenterprises for Transgender Stakeholders

- Assessed the Impact of covid 19 pandemic on SHGs & micro enterprises:** Interviewed members of SHGs & assessed the present stage of impact of covid 19 pandemic in terms of **reduction in quantum of output**. The enterprises on food products were not much affected in the pandemic.

Sahayatrika, a voluntary organization for LGBTQ+

- *Thrissur- shifted to Kochi*
- *Meaning= Women fellow travellers*
- *Canadian immigrant : Deepa Vasudevan.*
- *Collaborates on LGBTQ+ public awareness building programs.*
- *Formed in the backdrop of rising lesbian suicide rates in Kerala*

- *Started in association with a mental health organization, FIRM, in 2002.*
- *In 2008 : independent registered organization.*
- *Celebrated its 20th anniversary in 2022 by organising a grand Get Together function titled **Idam**, inaugurated by Minister of Higher Education and Social Justice, R.Bindu*

- *Kerala Sahitya Academy Hall & attended by prominent personalities & activists :
Mainstreaming Queer Community*
- *Project Data collection on Trans*
- *Identification of Beneficiaries*
- *Covid 19 Pandemic phase*

Amrita : Value added product unit: Kakkanad

*Collectorate
Entrance*

*Lakshya fruits
& Juice
Corner*

Value added products

Fish pickles

Mobilised SHG

Transgenders Miya Sivaram & Saksha Thani in South Malippuram: Ornamental Fish

- *Ornamental Fish culture*
- *South Malippuram of Vypeen in Ernakulam*
- *SAF Kerala State*
- *Pet Shop business in Malappuram : subsidiary venture*
- *DST Project on STI Hub being undergone*
- *Identified beneficiaries in next financial year*

Aditi Achut : Fish vending Unit : Vennala

- *CMFRI Project under SCSP Scheme : Budget of 5.25 lakhs*
- *LLB holder*
- *Aspired a Modernised Fish Vending Unit at Vennala Market, Ernakulam*
- *Harishree Ashokan & Moly Kannmali inaugurated*
- *Deep Freezer, Fish Display table with cooler, Billing Machine, Weighing Balance*
- *Live fish farmed in cage fish farms & biofloc units*
- *Covid pandemic : Set back*

First Transgender beneficiary Aditi Achut established Fish vending unit in Vennala sponsored by CMFRI in the SCSP Scheme with a total budget of 5.25 lakhs.

Adhidhi Achyuth becomes India's first transgender fish entrepreneur

EXPRESS NEWS SERVICE
Kochi

ADHIDHI ACHYUTH, a native of Vennala in Kochi, has become the first trans person in the country to venture into the fisheries sector as an entrepreneur. The 36-year-old transwoman had been struggling to earn a living as she faced difficulty in securing a job due to her gender identity. Her dreams to become an entrepreneur came true after the Central Marine Fisheries Research Institute (CMFRI) offered her a modernised fish vending stall.

Adhidhi opened her modernised fish vending stall at Vennala market on Monday. The stall was inaugurated by actors Harisree Ashokan and Moly Kannamally.

For Adhidhi, the stigma attached to her identity has been haunting her throughout her

Actors Harisree Ashokan and Moly Kannamally inaugurate the fish vending outlet of transgender Adhidhi Achyuth at Vennala market on Monday.

life. Though she managed to get admission for LLB at Ernakulam Law College, she had to discontinue studies due to discrimination. "Though I completed my law degree through open university, I could not practice as a lawyer. I undertook menial

jobs at various offices and worked with Kochi Metro for a while. It was BJP leader C G Rajagopal who introduced me to CMFRI," Adhidhi said. CMFRI provided ₹5 lakh under the Central government's Scheduled Caste Sub Plan (SCSP) to set up the fish stall.

അതിഥി അച്യുത് മീൻ വിൽപന കേന്ദ്രത്തിൽ.

അതിഥിയുടെ മീനുകൾ

കൊച്ചി • ഉപരിവനത്തിനായി എൻ്റെ അമ്മമ്മ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ

@kvak

CMFRI helps TG person turn fish entrepreneur

Times News Network

Kochi: Adhidhi Achyuth will be the first transgender person in fisheries sector to start an entrepreneurial initiative. This was possible with the support of the Central marine fisheries research institute (CMFRI) which helped in setting up a modernised fish-vending stall with the facility for selling live fishes too.

The project was initiated under the central government scheme of the scheduled caste sub plan (SCSP) wherein CMFRI spent around Rs5 lakh to set up the fish stall in Vennala in the city. The stall includes a deep freezer, fish display table with cooler, billing machine, weighing balance and other facilities for cutting and cleaning the fish along with the facility for maintaining the fish in live and fresh conditions.

Live fishes farmed in cage fish farms and biofloc units and captured marine fishes will be available at the fish stall which was in-

TRAILBLAZER: Actor Moly Kannamally inaugurates the fish stall of Adhidhi Achyuth (second from left) at Vennala on Monday.

augurated by cine artists Harisree Ashokan and Moly Kannamally. Apart from direct sale, home delivery of cleaned and sealed packets of fishes will be available for pre-booked customers.

"CMFRI have been providing training to become small-scale entrepreneurs in cage fish farming to the people belonging to the SC communities across the co-

untry," said K Madhu, chairman of the SCSP scheme.

"CMFRI will extend the service of the scheme to more transgender members in the SC communities. The institute also aims to empower the transgender members by attracting them to cage fish farming in the future by giving them proper technical guidance," said A Gopalakrishnan, director, CMFRI.

Adhidhi turns entrepreneur with CMFRI aid

Adhidhi Achyuth was given a modern fish vending kiosk by the CMFRI on Monday. *SPECIAL ARRANGEMENT

Transgender person opens fish stall in city

SPECIAL CORRESPONDENT
Kochi

Adhidhi Achyuth is delighted to be part of India's fisheries sector to start an entrepreneurial initiative. A transgender person who wanted to earn a regular income, Adhidhi opened a modernised fish vending stall at the Vennala market in the city on Monday, with the support of the Central Marine

Fisheries Research Institute (CMFRI).

A communication from the institute claimed that Adhidhi was the first transgender entrepreneur in the country's fisheries sector.

The 36-year-old Adhidhi decided to become an entrepreneur after undergoing difficult and unpleasant experiences in securing a job. Adhidhi's dream to be employed was realised with the CMFRI offering a modernised fish vending stall with the facility to sell live fish too. Under the Central govern-

ment scheme of Scheduled Caste Sub Plan, the CMFRI spent around ₹5 lakh to set up the fish stall that has a deep freezer, fish display table with cooler, billing machine, weighing balance and other facilities for cutting and cleaning fish, along with the facility for maintaining fish in live and fresh conditions.

Live fishes farmed in cage fish farms and biofloc units and captured marine fishes will be available at the stall, which was inaugurated by actors Harisree Ashokan and Moly Kannamally.

മത്സ്യമേഖലയിലെ രാജ്യത്തെ ആദ്യ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ സംരംഭകയായി അതിഥി അച്യുത്

കൊച്ചി ട്രാൻസ്ജെൻഡർ അതിഥി അച്യുതിന് ഉത്സാഹ സഹായത്തിനും, ഉപരിവനത്തിനായി പദ്ധതിയിടങ്ങളിൽ അടയ്ക്കലില്ലാതെ അതിഥി അച്യുത് തുറന്നുതുടങ്ങിയ മത്സ്യവിൽപന കേന്ദ്രത്തിന്റെ ഉദ്ഘാടനം മത്സ്യമേഖലയിലെ രാജ്യത്തെ ആദ്യ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ സംരംഭകയായി അതിഥി അച്യുത് മാറി. കൂടുതൽ കൃത്യമായ വിവരങ്ങൾ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും, സൗകര്യമേന്മയ്ക്ക് കൂടി എൻ്റെ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും അതിഥി അച്യുത് തയ്യാറാകുന്നു.

ട്രാൻസ്ജെൻഡർ അതിഥി അച്യുതിന്റെ മത്സ്യവിൽപന കേന്ദ്രത്തിന്റെ ഉദ്ഘാടനത്തിൽ കോടം വിൻപന നടന്നു.

മത്സ്യമേഖലയിലെ രാജ്യത്തെ ആദ്യ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ സംരംഭകയായി അതിഥി അച്യുത് മാറി. കൂടുതൽ കൃത്യമായ വിവരങ്ങൾ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും, സൗകര്യമേന്മയ്ക്ക് കൂടി എൻ്റെ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും അതിഥി അച്യുത് തയ്യാറാകുന്നു.

ട്രാൻസ്ജെൻഡർ അതിഥി അച്യുതിന് ഉത്സാഹ സഹായത്തിനും, ഉപരിവനത്തിനായി പദ്ധതിയിടങ്ങളിൽ അടയ്ക്കലില്ലാതെ അതിഥി അച്യുത് തുറന്നുതുടങ്ങിയ മത്സ്യവിൽപന കേന്ദ്രത്തിന്റെ ഉദ്ഘാടനം മത്സ്യമേഖലയിലെ രാജ്യത്തെ ആദ്യ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ സംരംഭകയായി അതിഥി അച്യുത് മാറി. കൂടുതൽ കൃത്യമായ വിവരങ്ങൾ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും, സൗകര്യമേന്മയ്ക്ക് കൂടി എൻ്റെ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും അതിഥി അച്യുത് തയ്യാറാകുന്നു.

മത്സ്യമേഖലയിലെ രാജ്യത്തെ ആദ്യ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ സംരംഭകയായി അതിഥി അച്യുത് മാറി. കൂടുതൽ കൃത്യമായ വിവരങ്ങൾ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും, സൗകര്യമേന്മയ്ക്ക് കൂടി എൻ്റെ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും അതിഥി അച്യുത് തയ്യാറാകുന്നു.

ട്രാൻസ്ജെൻഡർ അതിഥി അച്യുതിന് ഉത്സാഹ സഹായത്തിനും, ഉപരിവനത്തിനായി പദ്ധതിയിടങ്ങളിൽ അടയ്ക്കലില്ലാതെ അതിഥി അച്യുത് തുറന്നുതുടങ്ങിയ മത്സ്യവിൽപന കേന്ദ്രത്തിന്റെ ഉദ്ഘാടനം മത്സ്യമേഖലയിലെ രാജ്യത്തെ ആദ്യ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ സംരംഭകയായി അതിഥി അച്യുത് മാറി. കൂടുതൽ കൃത്യമായ വിവരങ്ങൾ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും, സൗകര്യമേന്മയ്ക്ക് കൂടി എൻ്റെ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും അതിഥി അച്യുത് തയ്യാറാകുന്നു.

മത്സ്യമേഖലയിലെ രാജ്യത്തെ ആദ്യ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ സംരംഭകയായി അതിഥി അച്യുത് മാറി. കൂടുതൽ കൃത്യമായ വിവരങ്ങൾ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും, സൗകര്യമേന്മയ്ക്ക് കൂടി എൻ്റെ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും അതിഥി അച്യുത് തയ്യാറാകുന്നു.

ട്രാൻസ്ജെൻഡർ അതിഥി അച്യുതിന് ഉത്സാഹ സഹായത്തിനും, ഉപരിവനത്തിനായി പദ്ധതിയിടങ്ങളിൽ അടയ്ക്കലില്ലാതെ അതിഥി അച്യുത് തുറന്നുതുടങ്ങിയ മത്സ്യവിൽപന കേന്ദ്രത്തിന്റെ ഉദ്ഘാടനം മത്സ്യമേഖലയിലെ രാജ്യത്തെ ആദ്യ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ സംരംഭകയായി അതിഥി അച്യുത് മാറി. കൂടുതൽ കൃത്യമായ വിവരങ്ങൾ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും, സൗകര്യമേന്മയ്ക്ക് കൂടി എൻ്റെ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും അതിഥി അച്യുത് തയ്യാറാകുന്നു.

മത്സ്യമേഖലയിലെ രാജ്യത്തെ ആദ്യ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ സംരംഭകയായി അതിഥി അച്യുത് മാറി. കൂടുതൽ കൃത്യമായ വിവരങ്ങൾ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും, സൗകര്യമേന്മയ്ക്ക് കൂടി എൻ്റെ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും അതിഥി അച്യുത് തയ്യാറാകുന്നു.

ട്രാൻസ്ജെൻഡർ അതിഥി അച്യുതിന് ഉത്സാഹ സഹായത്തിനും, ഉപരിവനത്തിനായി പദ്ധതിയിടങ്ങളിൽ അടയ്ക്കലില്ലാതെ അതിഥി അച്യുത് തുറന്നുതുടങ്ങിയ മത്സ്യവിൽപന കേന്ദ്രത്തിന്റെ ഉദ്ഘാടനം മത്സ്യമേഖലയിലെ രാജ്യത്തെ ആദ്യ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ സംരംഭകയായി അതിഥി അച്യുത് മാറി. കൂടുതൽ കൃത്യമായ വിവരങ്ങൾ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും, സൗകര്യമേന്മയ്ക്ക് കൂടി എൻ്റെ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും അതിഥി അച്യുത് തയ്യാറാകുന്നു.

മത്സ്യമേഖലയിലെ രാജ്യത്തെ ആദ്യ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ സംരംഭക അതിഥി അച്യുത് ഇനി മീൻവിൽപന കേന്ദ്രത്തിന്റെ ഉടമ

കൊച്ചി: ട്രാൻസ്ജെൻഡർ അതിഥി അച്യുതിന് ഉത്സാഹ സഹായത്തിനും, ഉപരിവനത്തിനായി പദ്ധതിയിടങ്ങളിൽ അടയ്ക്കലില്ലാതെ അതിഥി അച്യുത് തുറന്നുതുടങ്ങിയ മത്സ്യവിൽപന കേന്ദ്രത്തിന്റെ ഉദ്ഘാടനം മത്സ്യമേഖലയിലെ രാജ്യത്തെ ആദ്യ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ സംരംഭകയായി അതിഥി അച്യുത് മാറി. കൂടുതൽ കൃത്യമായ വിവരങ്ങൾ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും, സൗകര്യമേന്മയ്ക്ക് കൂടി എൻ്റെ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും അതിഥി അച്യുത് തയ്യാറാകുന്നു.

മത്സ്യമേഖലയിലെ രാജ്യത്തെ ആദ്യ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ സംരംഭകയായി അതിഥി അച്യുത് മാറി. കൂടുതൽ കൃത്യമായ വിവരങ്ങൾ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും, സൗകര്യമേന്മയ്ക്ക് കൂടി എൻ്റെ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും അതിഥി അച്യുത് തയ്യാറാകുന്നു.

മത്സ്യമേഖലയിലെ രാജ്യത്തെ ആദ്യ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ സംരംഭകയായി അതിഥി അച്യുത് മാറി. കൂടുതൽ കൃത്യമായ വിവരങ്ങൾ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും, സൗകര്യമേന്മയ്ക്ക് കൂടി എൻ്റെ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും അതിഥി അച്യുത് തയ്യാറാകുന്നു.

മത്സ്യമേഖലയിലെ രാജ്യത്തെ ആദ്യ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ സംരംഭകയായി അതിഥി അച്യുത് മാറി. കൂടുതൽ കൃത്യമായ വിവരങ്ങൾ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും, സൗകര്യമേന്മയ്ക്ക് കൂടി എൻ്റെ മീനുകൾക്ക് നൽകുന്നതിനും അതിഥി അച്യുത് തയ്യാറാകുന്നു.

ട്രാൻസ്ജെൻഡർ അതിഥി അച്യുതിന് മീൻ വിൽപന കേന്ദ്രത്തിൽ ഉദ്ഘാടനം നടന്നു.

Trans Couple Rithwik & Thripti : Ornamental fish culture unit : Kadungalloor, Aluva

- *Struggling stories of discrimination*
- *Trans male married to Trans female*
- *Recognitions : Celebrities : News Coverage*
- *DST Project on STI Hub in CMFRI : Ornamental Fish Culture Enterprise*

- *Fear of failure of Entrepreneurship*
- *Stage by stage interventions*
- *Critical Inputs Supplied*
- *Glass tanks*
- *Fingerlings*
- *Fully fledged venture : supply on demand*
- *1.15 lakhs*

'Punarjani' in Mankavu in Kozhikkode run by transgender Sisily George

- Value added Fish Products Unit
- Fish Pickles
- FSSAI standard certification
- STI Hub Project being run
- 1.23 Lakhs budget
- A mobilised SHG

Trans couple: Surya and Ishan : Thottakkattukara : ***Fish Pickling & Value Addition Unit***

- *Struggling story of discrimination*
- *Celebrities / Artists*
- *Ample network of trans-stakeholders*
- *Data Collection*
- *Fish Pickling & Value Addition*
- *Identified STI Hub Beneficiary*

Vibha tailoring unit of transgenders in Pottethapadi of Tirur in Malappuram : Sneha

- *Sneha : Vibha Tailoring Unit*
- *SHG of 9 Transgenders*
- *Trained in Vellimadukunnu*
- *Data enumerator*
- *SC transgenders identified*
- *Fish culture*
Fish value addition & Ornamental Fish culture
- *Planned to include as beneficiary in STI Hub*

Sandhya: Nicy Chips unit in Makkani of Kannur

- *Nicy Chips Unit run by Sandhya & team as SHG : Kudumbashree: Value added products also.*
- *Data enumerator*
- *SC transgenders identified*
- *Fish value addition & Ornamental Fish culture*
- *Planned to include as beneficiary in STI Hub Project*

Disha Janasevana Kendram: Pottethapadi, Malappuram

- *Chinchu: trans male in Pottethapady of Malappuram district runs the 'Disha' Janaseva kendra*

- *Significantly assisted for service to public & as a means of enhancement of the livelihood of transgender stakeholders.*
- *Shiney of Affluent Financiers: Kochi : Consultations*

Vishakhapatnam : Andhra Pradesh

- *Interface with transgenders in fisheries from Visakhapatnam & documented 2 case studies.*
- *Primary data of transgenders: semi-structured schedules*
- *Extent of empowerment : Good with the parameters such as self esteem and economic empowerment, Low with reference to confidence building, decision making, capacity building, psychological empowerment, social empowerment and political empowerment.*
- *Preference was towards fish drying, seafood kitchen and fish vending. Expressed their willingness to build their capacity through skill upgradation programmes.*

Haritha : Trans female of Madhurawada: Fish Marketing

- *Fish marketing: Rakkoti Hari (feminine name Haritha) : Kommadi village near Madhuarawada in Visakh dt.*
- *livelihood : Fresh fish sales at fishing harbour. (earns about 500/- per day), spends 4 hours per day from 6 am to 10 am in the Vizag harbour to procure fish from auctioning or wholesalers, and proceed for fish vending.*
- *Subsidiary occupation: Dry fish sales, (earns about Rs.2000/- per month)*
- *Also involves in wage earning with occasional labour works, (earns about Rs. 2000/- per month.)*
- *During pandemic lock down period, she secured her livelihood through vegetable vending, (earned her about Rs.200/- to 300/- per day) Further, the one-time financial assistance of Rs.1500/- provided by the government and additional ration also ensured their livelihood*

Abhi : Kothaveethi of Visakhapatnam

- *Venkateswarlu (feminine name : Abhi) of Kothaveethi in Visakh district whose livelihood depends on the main occupation of wage labour employed with whole sale fish traders/ exporters at fishing harbour,*
- *Also involves in activities such as loading and unloading of fish, icing, packing and keeping in cold storage, from which she earns about Rs. 3000/- per month.*

Startups in Fisheries : A **'Compendium of Business Plans'** on the Economic Feasibility analysis projecting BEP & PBP brought out.

STARTUPS IN FISHERIES

A Compendium of Business Plans of Microenterprises of SHGs

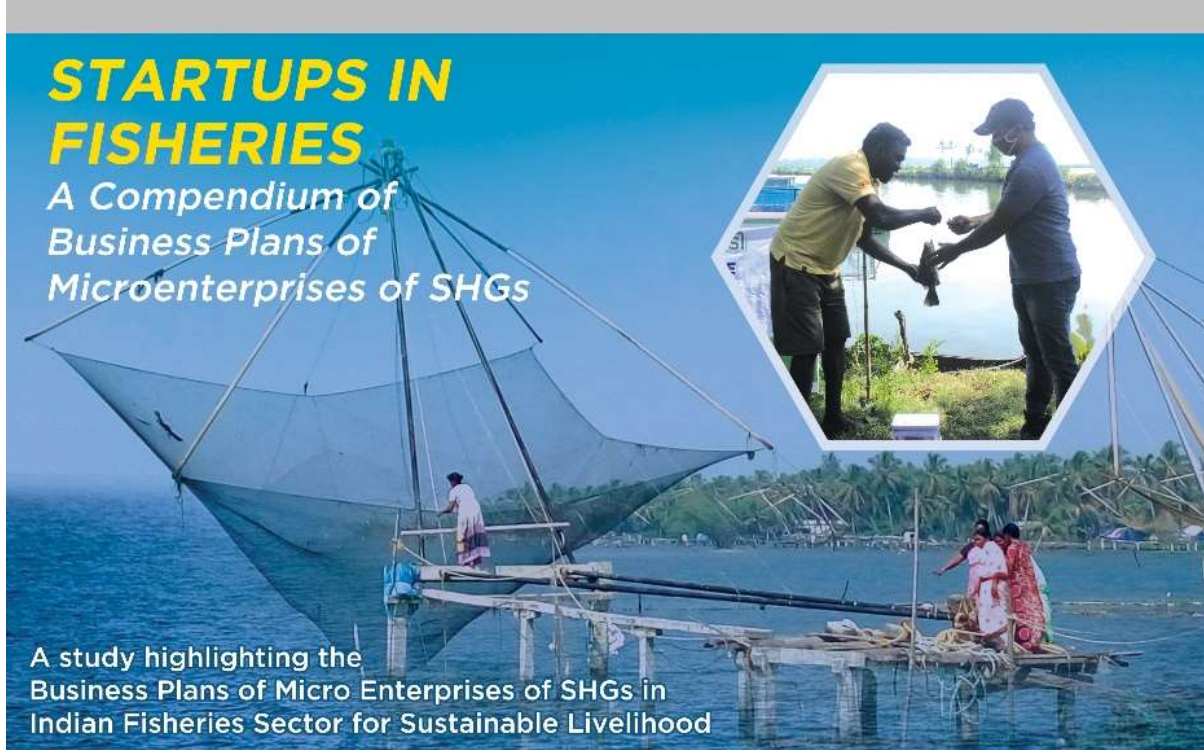
Vipinkumar V.P.
Swathilekshmi P.S.
Narayanakumar R.
Ramachandran C.
Shyam S. Salim
Aswathy N.
Reshma Gills
Anuja A.R.
Shinoj Subrammannian
Vikas P.A.
Sreelatha P.
Athira P.V.

ICAR-Central Marine Fisheries Research Institute
(Indian Council of Agricultural Research)
Post Box No. 1603, Ernakulam North P.O.
Cochin - 682 018, Kerala, India
www.cmfri.org.in

STARTUPS IN FISHERIES

A Compendium of Business Plans of Microenterprises of SHGs

A study highlighting the Business Plans of Micro Enterprises of SHGs in Indian Fisheries Sector for Sustainable Livelihood

ICAR-Central Marine Fisheries Research Institute
(Indian Council of Agricultural Research)
Post Box No. 1603, Ernakulam North P.O.
Cochin - 682 018, Kerala, India
www.cmfri.org.in

Vipinkumar V.P. Swathilekshmi P.S. Narayanakumar R. Ramachandran C. Shyam S. Salim Aswathy N.	Reshma Gills Anuja A.R. Shinoj Subrammannian Vikas P.A. Sreelatha P. Athira P.V.
--	---

Economic analysis Ornamental Fish Culture Unit

(Cost/price in Rs.)

Particulars	Units	Unit Price	Price	Units	Unit Price	Price	Units	Unit Price	Price
Fixed Expenditure									
Breeding section									
Shed with roof and walls (125 sq. M)	125	450	56250						
Cement tanks with1000L capacity	5	3200	16000						
Aquarium tanks with 150 L capacity	25	2750	68750						
Rearing units									
Cement tanks with 5000 L capacity	8	12000	96000						
Aquarium tanks with 150 L capacity	25	2750	68750						
Electrification and its components	1	6000	6000						
Water supply and plumbing	1	15000	15000						
Hand nets	5	570	2850						
Filtration units for Aquarium tanks	50	1250	62500						
Air blower /Air Pump	50	465	23250						
Generator	1	28200	28200						
Water pump/ Motor	1	16000	16000						
Heater	10	3000	30000						
Bore well/ tube well	1	50000	50000						
Lab instruments	1	5000	5000						
Glass wares	1	3000	3000						
Furniture	1	3500	3500						
Total fixed cost			551050						
Variable Expenditure									
Brooder stock (1 lot per Year)	1	7000	7000	1	8000	8000	1	8000	8000
Fish feed (kg)	550	40	22000	550	75	41250	550	75	41250
Medicines and pest management	1	1000	1000	1	2000	2000	1	2000	2000
Electricity charges (per year)			180000			180000			180000
Fuel charges (per year)			7000			7000			7000
Labour charges (man days)	2400	200	480000	2400	200	480000	2400	200	480000
Transportation (per year)			200000			200000			200000
Packing (per year)			150000			150000			150000
Miscellaneous (per year)			12000			12000			12000
Total Variable cost			1059000			1080250			1080250
Interest on fixed cost (10% /annum)			55105			55105			55105
Depreciation (10% /annum)			55105			55105			55105
Total Annual Operating Cost (Rs.)			1169210			1190460			1190460
Gross Return (Selling of fries)	62500	12	750000	125000	12	1500000	125000	12	1500000
Net Returns			-419210			309540			309540

<i>Average Annual Net Return</i>	<i>Rs 66623.33</i>
<i>The total Fixed Cost</i>	<i>Rs 551050</i>
	<i>324605 fries at an average rate of</i>
<i>The Break-Even Point (BEP)</i>	<i>Rs.12/unit</i>
<i>Pay Back Period</i>	<i>4.13 years</i>
<i>Price per product (P)</i>	<i>Rs 12</i>
<i>Cost per unit (C)</i>	<i>Rs 10.3</i>
<i>P-C</i>	<i>1.7</i>

Economic analysis fish vending unit**(cost/price in Rs.)**

Particulars	First year			Second year			Third year		
	Units	Unit Price	Price	Units	Unit Price	Price	Units	Unit Price	Price
Total fixed cost			157000						
Total Variable Cost			1086000			1086000			1086000
Interest on fixed cost @ 10 % per annum			15700			15700			15700
Depreciation @ 10 % per annum			15700			15700			15700
Total Annual Operating Cost (Rs.)			1117400			1117400			1117400
Gross Return (5300 kg of fish at an average price of Rs. 226 /kg))	5300	226	1197500	5300	226	1197500	5300	226	1197500
Net Returns			80100			80100			80100
BC ratio			1.07						

<i>Average Annual Net Return</i>	<i>Rs 80100</i>
<i>The total Fixed Cost</i>	<i>Rs 157000</i>
<i>The Break-Even Point (BEP)</i>	<i>7463 kg of fish sold @ Rs. 226/kg</i>
<i>Pay Back Period</i>	<i>1.96 years</i>
<i>Price per product (p)</i>	<i>Rs 225.9434</i>
<i>Cost per unit (C)</i>	<i>Rs 204.9</i>
<i>P-C</i>	<i>21.0</i>

Economic analysis fish value addition unit

(cost/price in Rs.)

Particulars	First year			Second year			Third year		
	Units	Unit Price	Price	Units	Unit Price	Price	Units	Unit Price	Price
Fixed Expenditure									
Packing machine	1	20000	20000						
Commercial stove	1	10000	10000						
Big vessel	1	12000	12000						
Frying pan	1	2000	2000						
Containers	1000	15	15000						
Small stove	1	4000	4000						
Electronic weighing machine	1	8000	8000						
Mixer grinder	1	4000	4000						
Total Fixed Cost			75000						
Variable Expenditure									
Rent for building (Rs.5000/month)	12	5000	60000	12	5000	60000	12	5000	60000
Electricity charges/year			2400			2400			2400
Fish (Kg)	800	350	280000	800	350	280000	800	350	280000
Salt (kg)	50	24	1200	50	24	1200	50	24	1200
Masala powder (Kg)	60	466	27960	60	466	27960	60	466	27960
Green Chilly (Kg)	20	40	800	20	40	800	20	40	800
Garlic (Kg)	50	70	3500	50	70	3500	50	70	3500
Curry leaf (Kg)	2.5	40	100	2.5	40	100	2.5	40	100
Ginger (Kg)	50	38	1900	50	38	1900	50	38	1900
Gingelly Oil (Kg)	110	296	32560	110	296	32560	110	296	32560
Mustard Seeds (Kg)	15	50	750	15	50	750	15	50	750
Vinegar	100	80	8000	100	80	8000	100	80	8000
Sugar (Kg)	12.5	44.8	560	12.5	44.8	560	12.5	44.8	560
Labour charge (@ Rs. 600/Man days)	50	600	30000	50	600	30000	50	600	30000
Packing charge	4000	2	8000	4000	2	8000	4000	2	8000
LPG	10	600	6000	10	600	6000	10	600	6000
Packing material			4000			4000			4000
Labelling	4000	3	12000	4000	3	12000	4000	3	12000
Total variable cost			479730			479730			479730

<i>Average Annual Net Return</i>	<i>Rs.205270</i>
<i>The total Fixed Cost</i>	<i>Rs.75000</i>
<i>The Break-Even Point (BEP)</i>	<i>340 kg of fish pickle @ Rs. 700/kg</i>
<i>Pay Back Period</i>	<i>0.37 years</i>
<i>Price per product (P) (Rs./Kg)</i>	<i>Rs.700</i>
<i>Cost per unit (C)</i>	<i>Rs.479.7</i>
<i>P-C</i>	<i>Rs.220.3</i>

DST Project: Empowerment of SC fisherfolk through Entrepreneurial Capacity Building of SHGs

Total: 10 interventions, 10 SHGs

102 SC beneficiaries

(1) Seabass Cage farming in Edavanakkad : 10 beneficiaries: Cage 4 x 4 m : Bumper harvest of 1 to 1.5 kg, BC ratio of 2.5 : 1 with Yield 600 kg.

(2) Pearlsport Seed Production Unit : Vallarpadam: 12 beneficiaries in pond of 2 acres & pearl spot seed is being sold @ Rs 11/50

(3) Fish Fertilizer Unit: Cherai : 10 beneficiaries: first unit of production of 300 kg Fishliser marketed through ATIC-KVK sales counter @ Rs 70 /- per kg.

- **(4) Cage Culture Unit** : Manjanakkad : 10 beneficiaries 20 ft X 15 ft. sea bass & pearl spot

- **(5) Cage Culture Unit** : Manjanakkad : 15 ft X 15 ft sea bass & pearl spot :10 beneficiaries. Solar spot lights, additional Seeds distributed.

- **(6) Value added fish producing unit:** Puthuvaypu : 10 beneficiaries: Fish pickles & Dry fish products branding & marketing being done.

- **(7) Pearl Spot Seed production unit:** Karumaloor: 60 cents, 10 beneficiaries: pearl spot seed is being sold @ Rs 11/50

- **(8) Cage culture unit** : 20 x 15 ft : 400 sea bass juveniles & 500 pearl spot seeds SHG of 10 members in **Veeranpuzha kayal of Palliyakkal in Ezhikkara**
- **(9) Value added fish product Unit** Arakkathazhath of Arakkunnam & Thegathara: SHGs of 10 each beneficiaries on fish value addition The branding and marketing aspects of the dry & value added fish products done systematically.

- **(10) Pearl Spot Seed production unit: Thegathara: 60 cents, 10 beneficiaries: Success Cases**

Fish Cage Farming Success Story of Edavanakkad and Manjanakkad

Script & Direction:
Dr. Vipinkumar V.P

Narration:
Dr. Miriam Paul Sreeram

Presented by:
Dr. A. Gopalakrishnan,
Director, CMFRI

Coordination:
Dr. Shinoj Subramannian, Dr. Vikas.P.A.,
Dr. Reshma Gilla, Dr. Anuja A.R., Dr. N. Aswathy,
Dr. C. Ramachandran, Dr. R. Narayankumar

Camera:
Prayansh

Background Footage:
Anitha P.V., Subal K.P.,
A.C. Sreed & Sons P.V.

Design & Layout:
Anitha P.V.

Fishing Resource Production:

Academic Supervisors:
Dr. A. Gopalakrishnan, Head of, MFI
Dr. S. R. Subramanian, Head of, MFI
Dr. Aravindha Srinivas, Head of, MFI
Dr. Jayashree Jaisankar, Head of, MFI
Dr. Lakshmi Jayalakshmi, Head of, MFI
Dr. T.V. Subramanian, Head of, MFI

Institute:
Department of Science & Technology,
New Delhi

കുടുംബസ്വകൃഷിയിലൂടെ വിജയഗാഥ: ഞടവതകാടും മണശനകാടും

കഥ: വാമനകൃഷ്ണൻ
രചന: വർഷികൃഷ്ണൻ പി.പി.

നാടകം:
ഡോ. മിര്യം പാൾ സ്രീരാം

എക്സിക്യൂട്ടീവ്:
ഡോ. ശബിത റിജിസ്റ്റർ, ഡോ. ഷീമൽ സുബ്രഹ്മണ്യൻ, ഡോ. രാജാജി പി.എ, ഡോ. ഹർഷിത, ഡോ. വി. ദിവാകരൻ, ഡോ. സുരേഷ് നാരായണപ്പുര

സംവിധാനം:
കേന്ദ്ര സമുദായ ഉത്പാദന ഗവേഷണ സ്ഥാപനം (വി.എ.ആർ.ഇ.ഐ. സർക്കാർ)

കേന്ദ്ര സമുദായ ഗവേഷണ സ്ഥാപനം, കെ.എ.ടി.ടി. ബസ്സ്, കൊല്ലം

Fish Cage Farming Success Story of Edavanakkad and Manjanakkad

Script & Direction:
Dr. Vipinkumar V.P

Narration:
Dr. Miriam Paul Sreeram

Presented by:
Dr. A. Gopalakrishnan,
Director, CMFRI

Coordination:
Dr. Shinoj Subramannian, Dr. Vikas.P.A.,
Dr. Reshma Gilla, Dr. Anuja A.R., Dr. N. Aswathy,
Dr. C. Ramachandran, Dr. R. Narayankumar

Camera:
Prayansh

Background Footage:
Anitha P.V., Subal K.P.,
A.C. Sreed & Sons P.V.

Design & Layout:
Anitha P.V.

Fishing Resource Production:

Academic Supervisors:
Dr. A. Gopalakrishnan, Head of, MFI
Dr. S. R. Subramanian, Head of, MFI
Dr. Aravindha Srinivas, Head of, MFI
Dr. Jayashree Jaisankar, Head of, MFI
Dr. Lakshmi Jayalakshmi, Head of, MFI
Dr. T.V. Subramanian, Head of, MFI

Institute:
Department of Science & Technology,
New Delhi

കുടുംബസ്വകൃഷിയിലൂടെ വിജയഗാഥ: ഞടവതകാടും മണശനകാടും

കഥ: വാമനകൃഷ്ണൻ
രചന: വർഷികൃഷ്ണൻ പി.പി.

നാടകം:
ഡോ. മിര്യം പാൾ സ്രീരാം

എക്സിക്യൂട്ടീവ്:
ഡോ. ശബിത റിജിസ്റ്റർ, ഡോ. ഷീമൽ സുബ്രഹ്മണ്യൻ, ഡോ. രാജാജി പി.എ, ഡോ. ഹർഷിത, ഡോ. വി. ദിവാകരൻ, ഡോ. സുരേഷ് നാരായണപ്പുര

സംവിധാനം:
കേന്ദ്ര സമുദായ ഉത്പാദന ഗവേഷണ സ്ഥാപനം (വി.എ.ആർ.ഇ.ഐ. സർക്കാർ)

കേന്ദ്ര സമുദായ ഗവേഷണ സ്ഥാപനം, കെ.എ.ടി.ടി. ബസ്സ്, കൊല്ലം

Cast:
 Piyusha
 Nandini Sabharwal
 Anu P.V., Sanku P.,
 A.K. Sagar Sanku P.V.
Dialog & Lyrics:
 Anand P.V.
Editing:
 Meenu Prabhakar
Artwork/Animation:
 Dr. Narayana Kumar, H.S. S., S.P.P.
 Dr. A. Lakshmi, H.S. S., S.P.P.
 Dr. Shinoj Subramanian, H.S. S., S.P.P.
 Dr. C.M. Anandkumar, H.S. S., S.P.P.
 Dr. Roshma Gillis, H.S. S., S.P.P.
 Dr. N. Aswathy, H.S. S., S.P.P.
 Dr. Ramachandran, H.S. S., S.P.P.
 Dr. R. Narayana Kumar, H.S. S., S.P.P.
Copyright:
 Department of Science & Technology,
 Govt. of India

**Climbing the Ladder of Success through
 Pearl Spot Seed Production Technology:
 The Saga of SHG Entrepreneurs
 in Vallarpadom**

Script & Direction:
 Dr. Vignikumar V.P.
Presented by:
 Dr. A. Gopalakrishnan,
 Director, CMFRI
Narration:
 Dr. Miriam Paul Sooram
Coordination:
 Dr. Shinoj Subramanian, Dr. Vikas.P.A.,
 Dr. Roshma Gillis, Dr. Anuja A.R., Dr. N. Aswathy,
 Dr. C. Ramachandran, Dr. R. Narayana Kumar

 Indian Council of Agricultural Research
Central Marine Fisheries Research Institute
 (Department of Agricultural Research and Education, Govt. of India)
 Hyderabad-500 002, Tiruchirappalli-620 022, Kochi-682 002, India

CMFRI
 Central Marine Fisheries Research Institute
 (Department of Agricultural Research and Education, Govt. of India)
 Hyderabad-500 002, Tiruchirappalli-620 022, Kochi-682 002, India

 Indian Council of Agricultural Research
Central Marine Fisheries Research Institute
 (Department of Agricultural Research and Education, Govt. of India)
 Hyderabad-500 002, Tiruchirappalli-620 022, Kochi-682 002, India

CMFRI
 Central Marine Fisheries Research Institute
 (Department of Agricultural Research and Education, Govt. of India)
 Hyderabad-500 002, Tiruchirappalli-620 022, Kochi-682 002, India

**Climbing the Ladder of Success through
 Pearl Spot Seed Production Technology:
 The Saga of SHG Entrepreneurs
 in Vallarpadom**

Script & Direction:
 Dr. Vignikumar V.P.
Presented by:
 Dr. A. Gopalakrishnan,
 Director, CMFRI
Narration:
 Dr. Miriam Paul Sooram
Coordination:
 Dr. Shinoj Subramanian, Dr. Vikas.P.A.,
 Dr. Roshma Gillis, Dr. Anuja A.R.,
 Dr. N. Aswathy, Dr. C. Ramachandran,
 Dr. R. Narayana Kumar

 Indian Council of Agricultural Research
Central Marine Fisheries Research Institute
 (Department of Agricultural Research and Education, Govt. of India)
 Hyderabad-500 002, Tiruchirappalli-620 022, Kochi-682 002, India

CMFRI
 Central Marine Fisheries Research Institute
 (Department of Agricultural Research and Education, Govt. of India)
 Hyderabad-500 002, Tiruchirappalli-620 022, Kochi-682 002, India

**വിജയത്തിലേക്കുള്ള ഏണിപ്പടികൾ
 കരിമീൻ വിത്തുത്പാദനത്തിലൂടെ..
 വല്ലാർപാടത്തെ സ്വാശ്രയസംഘഗാമ**

കഥാ നാരിയായ:
 മിര്യം പാൾ സോരം
മേഖല:
 മി. എ. സോമുദ്രം
സംഗ്രഹണം:
 മി. എ. സോമുദ്രം
സംഗ്രഹണം:
 മി. എ. സോമുദ്രം

നാണയ കാർഷിക സഹായക സമിതി
കേന്ദ്ര സമുദ്ര മത്സ്യ ഗവേഷണ സ്ഥാപനം
(വി.എ.ആർ.ഇ. നാണയകാട്)
 ഓഫീസ്: മി. എ. സോമുദ്രം-620002, കെ. എ. ടി. ടി. ബോഡി, കൊച്ചി

CMFRI
 Central Marine Fisheries Research Institute
 (Department of Agricultural Research and Education, Govt. of India)
 Hyderabad-500 002, Tiruchirappalli-620 022, Kochi-682 002, India

കഥാ നാരിയായ:
 മിര്യം പാൾ സോരം
മേഖല:
 മി. എ. സോമുദ്രം
സംഗ്രഹണം:
 മി. എ. സോമുദ്രം
സംഗ്രഹണം:
 മി. എ. സോമുദ്രം

**വിജയത്തിലേക്കുള്ള ഏണിപ്പടികൾ
 കരിമീൻ വിത്തുത്പാദനത്തിലൂടെ..
 വല്ലാർപാടത്തെ സ്വാശ്രയസംഘഗാമ**

കഥാ നാരിയായ:
 മിര്യം പാൾ സോരം
മേഖല:
 മി. എ. സോമുദ്രം
സംഗ്രഹണം:
 മി. എ. സോമുദ്രം
സംഗ്രഹണം:
 മി. എ. സോമുദ്രം

 Indian Council of Agricultural Research
Central Marine Fisheries Research Institute
 (Department of Agricultural Research and Education, Govt. of India)
 Hyderabad-500 002, Tiruchirappalli-620 022, Kochi-682 002, India

CMFRI
 Central Marine Fisheries Research Institute
 (Department of Agricultural Research and Education, Govt. of India)
 Hyderabad-500 002, Tiruchirappalli-620 022, Kochi-682 002, India

 Indian Council of Agricultural Research
Central Marine Fisheries Research Institute
 (Department of Agricultural Research and Education, Govt. of India)
 Hyderabad-500 002, Tiruchirappalli-620 022, Kochi-682 002, India

CMFRI
 Central Marine Fisheries Research Institute
 (Department of Agricultural Research and Education, Govt. of India)
 Hyderabad-500 002, Tiruchirappalli-620 022, Kochi-682 002, India

Video Documentaries

- 30 Documentaries

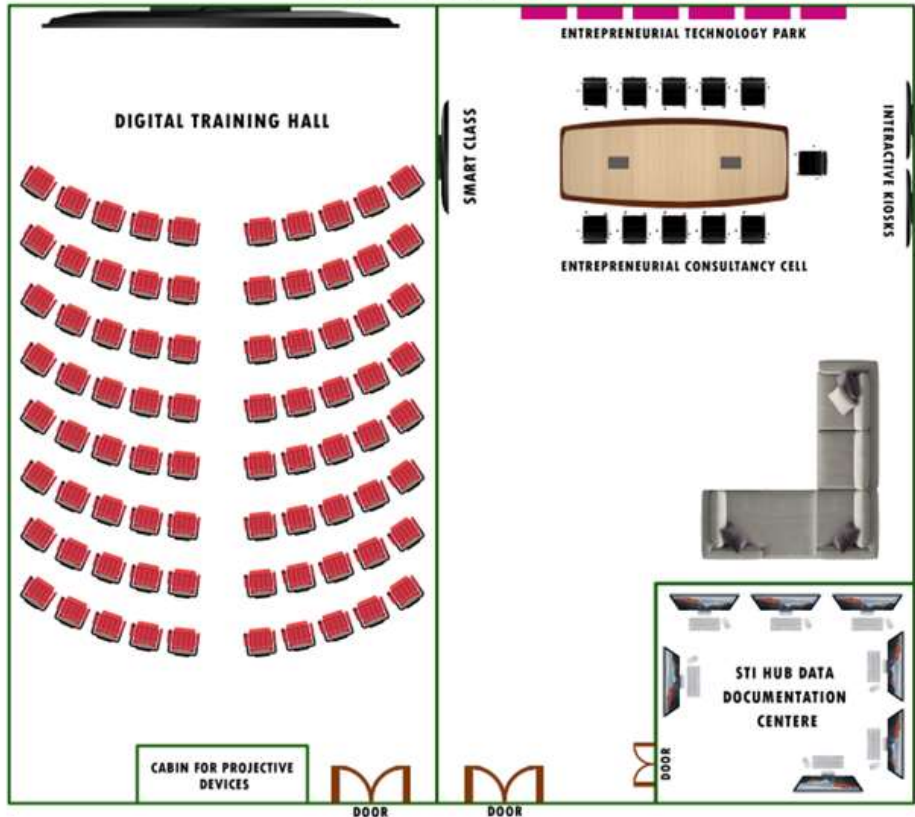
Video Documentaries

STI Hub in Fisheries Sector, Kochi, Kerala

- **DST Funded Project of 3.2 crores**
- **84 interventions: 3 years:**

Conceptual Model of STI hub

STI HUB MOBILE TRAINING UNIT

Cage culture unit: 12

Pearl Spot Seed Production Unit: 5

Value added fish producing unit: 12

Fish Fertilizer Unit: 2

Interventions.....

Clam Processing Unit: 5

Mussel Culture Unit : 5

Oyster Culture unit : 5

Dry fish unit : 2

Integrated fish farming : 8

Fish culture unit: 10

Ornamental fish culture unit: 10

Fish vending unit : 8

3rd gender stakeholders also will have a definite role

Conclusion.....

- *Financial independence and economic equality factors determining the quality of life*
- *The socio-political and economic backgrounds have a prominent influence on the entrepreneurial aspirations*
- *Self-employment/ entrepreneurial ventures can be a feasible substitute to ensure employment.*
- *Though social acceptance levels are gradually opening towards the productive roles, the assigned gender roles and associated taboos create difficulties in finding suitable employment opportunities.*
- *The major challenges of entrepreneurial aspirants are lack of education, access to credit, awareness, technical know-how, discrimination, and social stigma etc.*
- *The entrepreneurship development must be preceded by capacity building according to their requirements. That should focus on construction of the knowledge base, financial literacy, market awareness & business plan development strategies in fisheries sector also.*
- *Developing soft skills : communication abilities, leadership skills & workplace etiquette.*
- *Access to credit, training & effective linkages with agencies that could provide continued support and handholding (Government agencies/NGOs) and supporting policy framework which can boost entrepreneurial capacity*
- *Success Case studies....Practical manual....LacunaeFeedback.... Variables ...Tip of the iceberg*

Irrespective of Gender...

*Technology for a
micro-enterprise is a
'game' for the rich,
a 'dream' for the poor..
and a 'key' for the
wise.....*

THANK YOU